

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет психології

Кафедра педагогіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи
проф. Ганна ТОЛСТАНОВА
«29» вересня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
ТРЕНІНГУ «СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВИЩІЙ ШКОЛІ»
для здобувачів освітньо-наукового рівня
Доктор філософії

галузь знань **усі галузі знань** (за якими здійснюється підготовка в Університеті)
спеціальність **усі спеціальності** (за якими здійснюється підготовка в Університеті)
освітній рівень **третій (освітньо-науковий)**
освітня програма **усі програми** (за якими здійснюється підготовка в Університеті)
вид дисципліни **обов'язкова**

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2021/2022
Період навчання	2 рік навчання
Кількість кредитів ECTS	3
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	диф. залік

Викладачі: **Спіцин Євгеній Сергійович**, кандидат педагогічних наук, професор кафедри педагогіки, професор; **Кузьменко Надія Михайлівна**, доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки, професор; **Жиленко Микола Володимирович**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки, доцент; **Головко Наталія Іванівна**, доцент кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки, доцент

Пролонговано: на 2022/2023 н.р. _____ (Толстанова Г.М.) «29»08 2022р.

на 2023/2024 н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ) _____ (дата)
_____ (Толстанова Г.М.) «30»082023 р.

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ) _____ (дата)
_____ «__» __ 20__

(підпис) (ПІБ) (дата)

1. Мета дисципліни – формування у аспірантів/ад'юнктів професійно-педагогічної компетентності викладача; формування умінь і навичок використання сучасних освітніх технологій в освітньому процесі ЗВО, необхідних для майбутньої професійної діяльності, пов'язаної з успішною комунікацією та співробітництвом у вищій школі.

2. Попередні вимоги до опанування навчальної дисципліни:

1) наявність спеціалізованих концептуальних знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань;

2) мати спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур; здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах; здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності;

3) здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються;

4) готовність до управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів; відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів; здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії

3. Анотація навчальної дисципліни: Зміст тренінгу відображає сучасну парадигму освітньої діяльності викладача вищої школи і передбачає широке застосування проблемно-пошукових і дослідницьких стратегій при організації освітнього процесу. Обґрунтовано формування професійно-педагогічної компетентності викладачів ЗВО на основі використання інноваційних освітніх технологій. Забезпечує опанування вмінь, навичок конструктивної комунікативної діяльності викладача при підготовці до проведення різних видів професійної діяльності викладача вищої школи.

4. Завдання (навчальні цілі): формування інтегральної компетентності: здатності розв'язувати складні задачі і комплексні проблеми у галузі професійної діяльності, що передбачає переосмислення наявних та створення нових підходів до професійної практики; загальних, предметних компетентностей: застосовувати знання у практичних ситуаціях, розуміння предметної області професійної діяльності, залучення аспірантів/ад'юнктів до різних видів навчальної діяльності студентів академічної групи.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Знати структуру професійної діяльності викладача ЗВО (навчальна, наукова, методична, організаційна та виховна робота). Знати зміст індивідуального плану, специфіку тайм-менеджменту, сутність педагогічної майстерності викладача, його культури та педагогічної етики	<i>практичне заняття</i>	<i>опитування, виконання практичних завдань, критичне есе, залік</i>	30%
1.2	Знати зміст навчальної діяльності викладача ВШ, методику підготовки та проведення семінарського, практичного, лабораторного заняття та лекції.	<i>практичне заняття</i>		
1.3	Знати особливості використання під час навчальних занять сучасних освітніх технологій. Усвідомлювати складові готовності викладача до інноваційної професійної діяльності, алгоритм розвитку його IQ та EQ	<i>практичне заняття</i>		
1.4	Уміти застосовувати сучасні освітні технології (особистісно-орієнтовані, інтерактивні, інформаційно-комунікативні, метод проектів, тренінг). Здійснювати інтерактивні заняття, освітні тренінги, створювати презентації, слайд-шоу та навчальні проекти у ВШ	<i>практичне заняття</i>		
2.1	Уміти впроваджувати сучасні технології інноваційної діяльності викладача: менторінг, фасилітація, модерація, коучинг, медіація, форсайт, гостинг тощо.	<i>практичне заняття</i>	<i>оцінювання проведення вправ, виконання творчої роботи, колажу, інтерактивної мультимедійної міні-лекції, залік</i>	50%
2.2	Володіти ресурсами технології дистанційного навчання; онлайн платформами його втілення (Skype, Zoom, Classroom, Google Teams, Google Meet, Classtime, Online Test Pad, Google Forms тощо).	<i>практичне заняття</i>		
2.3	Уміти здійснювати методичну діяльність викладача ВШ, використовувати інноваційні освітні технології. Володіти методикою розробки складових робочої програми навчальної дисципліни: матеріалів до поточного та підсумкового контролю, можливістю їх модифікації в умовах організації дистанційної освіти	<i>практичне заняття</i>		

2.4	Володіти уміннями пошуку, відбору, обробки, систематизації інформації для втілення організаційно-педагогічної діяльності викладача ЗВО; володіти методикою підготовки питання на засідання кафедри; алгоритмом діяльності викладача, що призводить до усвідомленого відповідального вибору студентами дисциплін	<i>практичне заняття</i>		
2.5	Уміти самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати інформацію з різних джерел для реалізації: змісту виховної діяльності викладача ЗВО, методики підготовки та проведення позааудиторного заходу профорієнтаційного змісту; методики самовиховання та саморозвитку викладача	<i>практичні завдання, педагогічні ситуації</i>		
2.6	Уміти застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях професійної діяльності. Уміти використовувати новітні техніки для профілактики та корекції професійного вигорання викладача, попередження педагогічних конфліктів у ЗВО; для професійного та духовного зростання особистості у ВШ	<i>практичні завдання, педагогічні задачі</i>		
2.7	Уміти адаптуватися до нових ситуацій	<i>практичні завдання, тренінгові вправи</i>		
3.1	Здатність до використання інноваційних технологій у освітньому процесі	<i>підготовка презентацій, аналітичних матеріалів, доповідей</i>	<i>оцінювання виступів, розробки семінару, практичного, виховного заходу, презентацій, залік</i>	
3.2	Здатність спілкуватися у діалоговому режимі з аспірантами/ад'юнктами у процесі застосування сучасних освітніх технологій	<i>лекції, підготовка доповідей, вирішення практичних завдань</i>	<i>контрольні завдання, залік</i>	10%
3.3	Здатність бути критичним і самокритичним, будувати міжособистісні стосунки, працювати в групі	<i>обговорення конфліктних ситуацій, проведення вправ</i>	<i>вправи, залік</i>	
3.4	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних міркувань	<i>обговорення рішень до</i>	<i>контрольні завдання,</i>	

	(мотивів)	<i>ділових рольових ігор, практичних ситуацій</i>	<i>програма проф. розвитку, залік</i>	
4.1	Автономно і відповідально усвідомлювати межі своєї компетентності та дотримуватися норм професійної етики	<i>захист практичних завдань</i>	<i>виконання практичних завдань, залік</i>	10%
4.2	Знаходити необхідну інформацію з різних джерел, упорядковувати її, оцінювати її достовірність, пояснювати значущість, приймати обґрунтовані рішення			
4.3	Відповідати за результати рішень, під час створення і реалізації проектів			
Разом				100%

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання (назва)		Результати навчання дисципліни (код)																		
Програмні результати навчання (назва)		1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	2.7	3.1	3.2	3.3	3.4	4.1	4.2	4.3	
Знання.1. Сучасні передові концептуальні та методологічні знання в галузі науково-дослідницької та/або професійної діяльності і на межі предметних галузей знань.	+	+	+	+																
Знання 2. Знання методологічних принципів та методів науково-педагогічного дослідження.	+	+	+	+																
Уміння 1. Формулювати робочі гіпотези досліджуваної проблеми, які мають розширювати і поглиблювати стан наукових досліджень в обраній сфері.					+	+	+	+	+	+	+	+								
Уміння 2. Здійснювати моніторинг наукових джерел інформації відносно досліджуваної проблеми					+	+	+	+	+	+	+	+								
Уміння 3. Здійснювати процедуру встановлення інформаційної цінності джерел шляхом порівняльного аналізу з іншими джерелами.					+	+	+	+	+	+	+	+								
Уміння 4. Визначати методологічні принципи та методи науково-педагогічного дослідження в залежності від об'єкту і предмету, використовуючи міждисциплінарні підходи.					+	+	+	+	+	+	+	+								
Комунікація 1. Демонструвати здатність презентувати результати досліджень на міжнародних наукових конференціях, семінарах.													+	+	+	+				
Автономність і відповідальність 1. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.																	+	+		+
Автономність і відповідальність 2. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.																	+	+		+

7. Схема формування оцінки:

7.1. Форми оцінювання аспірантів/ад'юнктів:

Контроль здійснюється за кредитно-трансферною накопичувальною системою. Обов'язковим для отримання заліку аспірантами/ад'юнктами є розробка плану-конспекту семінару, практичного, міні-лекції та інших видів навчальних занять із мультимедійними презентаціями та використанням сучасних освітніх технологій; підготовка методичної розробки позааудиторного заходу профорієнтаційного спрямування; підготовка довідки та проекту рішення кафедри щодо вдосконалення освітнього процесу з дисциплін, що забезпечуються кафедрою; створення есе, колажу, творчих письмових робіт, навчального проекту, програми професійного розвитку майбутнього викладача ВШ.

Семестрове оцінювання:

Оцінювання за формами контролю:

	<i>Min. – 60 балів</i>	<i>Max. – 100 балів</i>
Усна відповідь, створення міні-презентацій	6	10
Виконання практичних завдань (розв'язання педагогічних задач, ситуацій)	6	10
Розробка плану-конспекту семінарського, практичного та інших видів занять із мультимедійними презентаціями та використанням сучасних освітніх технологій	12	20
Розробка документів на засідання кафедри (довідка, проект ухвали)	9	15
Проведення тренінгових вправ	6	10
Методична розробка позааудиторного заходу	9	15
Створення есе, колажу, творчих письмових робіт	6	10
Моделювання навчального проекту, програми професійного розвитку майбутнього викладача ВШ	6	10
Разом	60	100

7.2. Організація оцінювання:

Оцінювання аспірантів/ад'юнктів здійснюється під час усіх видів навчальних занять і за результатами самостійної роботи. Під час занять оцінюються: розробка семінару, практичного, міні-лекції та інших видів занять із мультимедійними презентаціями та використанням сучасних освітніх технологій, розв'язання педагогічних задач, ситуацій, проведення тренінгових вправ, створення есе, колажу, творчих письмових робіт, моделювання навчального проекту, програми професійного розвитку майбутнього викладача ВШ. Максимальна кількість балів за роботу аспіранта протягом опанування змістом тренінгу 100 балів.

7.3. Шкала відповідності оцінок:

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план:

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	
		практичні	С/Р
1	<p>Тема 1. Структура професійної діяльності викладача ВШ (навчальна, наукова, методична, організаційна та виховна діяльність). Індивідуальний план викладача. Тайм-менеджмент, селф-менеджмент викладача ЗВО.</p> <p>Формування здатності викладача визначати мету, структурні компоненти освітньої програми, програмні результати навчання.</p> <p>Первинна діагностика рівня сформованості професійно-педагогічних компетенцій викладача ЗВО.</p>	2	6
2	<p>Тема 2. Зміст навчальної діяльності викладача ВШ.</p> <p>Планування навчальної роботи. Формування готовності викладача проводити навчальні заняття та забезпечувати досягнення запланованих результатів навчання з урахуванням індивідуальних особливостей і потреб студентів.</p> <p>Методика підготовки та проведення лекції, семінарського, практичного, лабораторного занять</p> <p>Сутність, ризики та ресурси змішаного навчання із використанням дистанційних технологій; онлайн платформи їх втілення.</p> <p>Формування готовності викладача до інноваційної професійної діяльності. Формування здатності викладача генерувати нові ідеї, оволодівати навичками критичного мислення (розвиток IQ та EQ (емоційного інтелекту) викладача ЗВО).</p>	2	6
3	<p>Тема 3-4. Специфіка реалізації сучасних освітніх технологій (особистісно-орієнтованих, інтерактивних, інформаційно-комунікативних, методу проектів, освітнього тренінгу тощо).</p> <p>Формування готовності викладача використовувати інформаційні та комунікативні технології.</p> <p>Підготовка інтерактивного заняття, наочної презентації, створення слайд-шоу та завдань проектного навчання.</p>	4	24
4	<p>Сучасні технології інноваційної діяльності викладача (менторінг, фасилітація, модерація, медіація, коучинг, форсайт, гостинг тощо)</p>		

5	<p>Тема 5. Зміст методичної діяльності викладача ВШ, її складові. Розроблення та оновлення робочих програм навчальних дисциплін, відповідного дидактичного супроводу (наочності, роздаткового матеріалу, матеріалів до поточного, модульного та підсумкового контролю тощо). Формування готовності викладача до оцінювання результатів навчання студентів (здатності розроблення інструментів оцінювання, здатності здійснювати об'єктивне оцінювання результатів навчальної діяльності студентів, надавати зворотній зв'язок щодо результатів оцінювання та рекомендацій щодо покращення результатів навчання). Можливі модифікації системи оцінювання в умовах організації дистанційної/змішаної освіти .</p>	2	12
6	<p>Тема 6. Зміст організаційно-педагогічної діяльності викладача ЗВО. Формування готовності викладача до участі у роботі кафедри, інших колегіальних органів, здатності готувати матеріали до засідань кафедри, інших колегіальних органів. Методика підготовки питання на засідання кафедри, спрямоване на вдосконалення однієї з форм організації навчання чи видів навчальних занять. Формування готовності до керівництва науковою роботою студентів, здатностей консультувати студентів щодо планування й реалізації наукового дослідження, аналізувати процес та результати наукового дослідження студента. Алгоритм діяльності викладача щодо залучення студентів до науково-дослідницької роботи. Презентації планів роботи студентських гуртків, оголошень щодо їх створення.</p>	2	6
7	<p>Тема 7. Зміст виховної діяльності викладача ЗВО. Формування у викладачів комунікативних навичок, здатності проявляти емпатію, мотивувати студентів рухатися до спільної мети, діяти на основі етичних міркувань. Особистісні якості викладача, його культура та стилі спілкування. Методика підготовки та проведення позааудиторного заходу профорієнтаційного змісту (для: а) старшокласників (10-11 кл.) – щодо вступу до бакалаврату; або б) бакалаврів щодо вступу до магістратури – на вибір аспіранта). Структура методичної розробки виховного заходу.</p>	2	6

8	<p>Тема 8. Професійний розвиток, підвищення кваліфікації викладача ВШ.</p> <p>Вимоги професійного стандарту щодо навчання, професійного розвитку та підвищення кваліфікації викладачів ЗВО. Педагогічна майстерність викладача, внутрішня та зовнішня педагогічна техніка, методи їх вдосконалення. Методика самовиховання та самовдосконалення викладача. Формування здатностей особистісного і професійного розвитку, застосовувати кращі практики у професійній діяльності (передовий педагогічний досвід), діяти соціально відповідально та свідомо, здатності проявляти толерантність та повагу до студентів та колег, попереджати педагогічні конфлікти у ВШ. Педагогічна етика та такт викладача.</p> <p>Заключна діагностика рівня сформованості професійно- педагогічних компетенцій викладача.</p>	2	12
	Консультація	2	
		16	72

Загальний обсяг **90 год.**, в тому числі:

Практичні – **16 год.**

Консультація – **2 год.**

Самостійна робота – **72 год.**

9. Рекомендовані джерела:

Основні:

1. Гапоненко Г.М. Методика викладання природничих дисциплін. Режим доступу: http://irbisnbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis.64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/znppo_2011_9_30.pdf
2. Етичний кодекс університетської спільноти (Ухвалений на конференції трудового колективу Київського національного університету імені Тараса Шевченка, протокол №2, від 27.12.2017 року). [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://nmc.univ.kiev.ua/doc.htm>
3. Кошечко Н.В. Методика викладання у вищій школі. Навчальний посібник. К.: Обрії, 2013. 114 с.
4. Методика викладання у вищій школі: навч. посібник / О.В. Малихін, І.Г. Павленко, О.О. Лаврентьєва, Г.І. Матукова. К.: КНТ, 2014. 262 с.
5. Марушкевич А.А., Спіцин Є.С. Педагогіка вищої школи. Навчальний підручник. К.: ВПЦ «Київський університет», 2014. 274 с.
6. Нісімчук А.С., Падалка О.С., Шпак О.І. Сучасні педагогічні технології: Навч. посібник. К.: Просвіта, 2000. 368 с.
7. Організація асистентської педагогічної практики аспірантів (методичні рекомендації для аспірантів/ад'юнктів II року навчання / Укладачі: Вижва С.А., Марушкевич А.А., Спіцин Є.С., Кошечко Н.В., Сатановська Л.С. Київ-Ніжин: Видавець Лисенко М.М., 2015. 148 с.
8. Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (Введено в дію наказом ректора № 716-32 від 31 серпня 2018 року) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://nmc.univ.kiev.ua/doc.htm>
9. Професійно-педагогічна компетентність науково-педагогічного працівника: Навчальний посібник / А.А. Марушкевич та ін. К.: ВПЦ «Київський університет», 2018. 202 с.
10. Шляхтун П.П. Методика викладання соціально-гуманітарних дисциплін навч. посібник / П.П. Шляхтун. К.: Академія, 2011. 224 с.

Додаткові:

1. Беседа Я., Кошечко Н.В., Постоюк Н.В. Перспективи розвитку емоційного інтелекту викладачів та студентів у закладах вищої освіти засобами педагогічної конфліктології. Кафедра педагогіки Київського університету: історичний поступ та сучасність. Науковий збірник (статті авторів-учасників Міжнародної науково-практичної конференції (10 квітня 2020 р.). Київ: ЦП «Компринт», 2020. С. 149-159.
2. Васянович Г.П. Педагогічна етика. Навчально-методичний посібник. Львів, «Норма», 2005. 344 с.
3. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології. К., 2004. 352 с.
4. Кошечко Н.В. Інноваційні технології навчання студентів з педагогічної конфліктології. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Педагогіка. К.: ВПЦ «Київський університет», 2018. Вип. 1 (7). С. 31-36.
5. Кошечко Н.В. Ефективна професійно-педагогічна комунікація викладача ЗВО: профілактика та розв'язання педагогічних конфліктів у вітчизняній вищій школі

- // Професійно-педагогічна підготовка викладачів: Колективна монографія / гол. ред. А.А. Марушкевич. К.: ВПЦ «Київський університет», 2018. С. 217-269.
6. Кошечко Н.В. Освітній тренінг з педагогічної конфліктології у практичній підготовці майбутніх викладачів // Практична підготовка фахівців освітньої сфери у науково-педагогічній спадщині учених-педагогів: матеріали наукового «круглого» столу, 27 квітня 2018 року / За заг. ред. А.А. Марушкевич. Рига, Латвія: Видавництво «Балтія Паблішинг», 2018. С. 104-113.
 7. Кошечко Н.В. Профілактика синдрому «емоційного вигорання» викладача ЗВО. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Педагогіка. – К.: Київський університет, 2016. Вип. 3. С. 21-28.
 8. Методика навчання природничих дисциплін у середній та вищій школі. Режим доступу: <https://pedmasterpnpu.webnode.com.ua/news/metodika-navchannya-prirodnichikh-distsiplin-u-serednij-ta-vishchij-shkoli-xxv-karishinski-chitannya/>
 9. Освітні технології. За ред. О.М. Пєхоти. Навчально-методичний посібник. К., А.С.К. 2001. 348 с.
 10. Marushkevych A.A., Koshechko N.V., Postoiuk N.V. Educational training in the prevention of pedagogical conflicts at higher school. The 13th international conference DisCo 2018: «Overcoming the Challenges and the Barriers in Open Education». 2018. P. 299-321, (indexed in Web of Science). <http://disconference.eu/wp-content/uploads/2017/01/DisCo-2018-Overcoming-the-Challenges-and-Barries-in-Open-Education-13th-conference-reader.pdf>

10. Додаткові ресурси:

Зміст занять, презентації, завдання для підготовки до практичних занять, тренінгові вправи, зразки критичних есе, електронних колажів, інтерактивних мультимедійних міні-лекцій, програм професійного розвитку, запитання для самоперевірки можна отримати через електронну пошту викладачів: spizin.evg@gmail.com, zhylenko@knu.ua, nkoshechko@ukr.net